

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(a) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за шестте месеца, завършващи на 30 юни 2009 г. обхващат Банката и нейните дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани "Групата".

Групата има чуждестранни дейности в Кипър и Албания.

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква мениджмънта да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за консолидираните финансови отчети, са показани в бележка 2 (р).

(c) База за изготвяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Групата е направила някои рекласификации спрямо финансовите отчети към 31 декември 2008 г. с цел да предостави по-ясни и точни сравнителни данни.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване, както и активите на разположение за продажба с изключение на тези, за които липсва надеждна база за определяне на справедливата им стойност. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива или съответната променлива доходност. Приходите от и разходите за лихви включват амортизация на скonto и премии, както и на други разлики между първоначалната балансова стойност и стойността на падеж на база ефективен лихвен процент.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(a) Признаване на приходи, продължение

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в отчета за доходите когато съответната услуга е извършена.

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са тези предприятия, които се намират под контрола на Групата. Контрол е налице когато Групата има властта, пряко или непряко, да ръководи финансовата и оперативната политика на едно предприятие така, че да извлича изгоди в резултат от дейността му. Предприятията създадени със специална цел се консолидират, когато отношенията между тях и Групата показват, че предприятията, създадени със специална цел, се контролират от Групата. Финансовите отчети на дъщерните предприятия се включват в консолидираните финансови отчети от датата на възникване на контрола до неговото прекратяване.

(c) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) *Сделки и салда*

Сделките в чуждестранна валута са превалутирани във функционалната валута по официалните обменни курсове на датите на транзакциите. Курсовите разлики от тези транзакции и от преоценката на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са представени в печалбата или загубата. Курсовите разлики от непаричните позиции са включени в другите пълни доходи.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Курсовите разлики са включени в другите пълни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба; кредити и вземания; инвестиции, държани до падеж; финансови активи на разположение за продажба. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване.

(i) **Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата**

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и активи, първоначално определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или е определен в тази категория от ръководството. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

(ii) **Кредити и вземания**

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Те възникват когато Групата предоставя пари, стоки или услуги директно на дебитор без намерение за търгуване на вземането.

(iii) **Държани до падеж**

Инвестициите, държани до падеж са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани падежи, за които мениджмънта на Групата има намерението и възможността да ги държи до падеж. Ако Групата реши да продава повече от несъществена сума активи, държани до падеж, цялата категория ще бъде прекласифицирана като активи на разположение за продажба.

(iv) **На разположение за продажба**

Инвестициите на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които се предвижда да бъдат държани за неопределен период от време и евентуално продадени при нужда от ликвидност или промени в лихвените проценти, обменните курсове или цените на капиталовите инструменти.

(v) **Признаване**

Покупките и продажбите на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, държани до падеж и на разположение за продажба се признават на датата на доставяне на активите. Кредитите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи. Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от финансовите активи са изтекли или Групата съществено е прехвърлила рисковете и ползите от собствеността.

(vi) **Оценяване**

Активите на разположение за продажба и финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата след първоначално признаване се отчитат по справедлива

стойност. Кредитите и вземанията и инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност, при прилагане метода на ефективния лихвен процент. Приходите и разходите от промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се включват в печалбата или загубата. Приходите и разходите от промени в справедливата стойност на финансовите активи на разположение за продажба се признават в другите пълни доходи, докато финансовите активи бъдат отписани или обезценени.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) Оценяване, продължение

Тогава кумулативните приходи и разходи, признати до момента в другите пълни доходи се признават в печалбата или загубата.

Лихвата, калкулирана при прилагане на метода на ефективния лихвен процент се признава в печалбата или загубата за периода. Дивидентите от капиталовите инструменти се отчитат в печалбата или загубата, когато за Групата възникне правото да получи плащане.

(vii) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е сумата, за която може да бъде заменен един актив, или уреден един пасив, между информирани, съгласни страни в пряка сделка на датата на оценяване.

Когато е възможно, Групата оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Групата установява справедливата стойност, използвайки техника за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Групата оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Групата проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент или основани на други налични явни пазарни данни.

Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено възмездяване, освен ако справедливата стойност на този инструмент се вижда при сравнение с други явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент (т.е. без изменения или регрупирани) или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни от явни пазари. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка, се признава впоследствие в печалбата или загубата в зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Активите и дългите позиции се оценяват по цена „купува“; пасивите и късите позиции се оценяват по цена „продава“. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за осчетоводяване на кредитния риск на дружеството от Групата и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Групата трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

Следващата таблица анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност по модели на оценка, като данните не включват инвестициите в капиталови инструменти, които се отчитат по цена на придобиване.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vii) Оценка по справедлива стойност, продължение

(в хиляди левове)	Обявени пазарни цени на активни пазари	Оценъчни техники - с помощта на пазарни данни	Общо
30 юни 2009 г.			
Финансови активи за търгуване	27,071	-	27,071
Инвестиции на разположение за продажба	320,796	38,267	359,063
Общо	347,867	38,267	386,134
31 декември 2008 г.			
Финансови активи за търгуване	9,681	-	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	229,845	54,740	284,585
Общо	239,526	54,740	294,266

(e) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват пари в брой, парични средства на депозит в централни банки и краткосрочни високоликвидни инвестиции с матуритет до три месеца или по-малко.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни колебания в цената, се класифицират като инструменти за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, за които Групата има намерение и възможност да държи до падеж, се класифицират като активи, държани до падеж. Другите инвестиции се определят като активи на разположение за продажба.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в баланса. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в

баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликите между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от баланса и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в баланса, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на активи

Към всяка дата на изготвяне на баланс се извършва преглед на активите на Групата за наличие на индикации за обезценка. В случай че такива индикации са налице, се определя възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава, когато балансовата стойност на един актив или балансовата стойност на обекта, генериращ парични постъпления, част от който е активът, превишава възстановимата му стойност. Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата за периода.

(i) Кредити и аванси

Загубата от обезценка се изчислява като разлика между отчетната стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Когато заемът е с променлива лихва, той се дисконтира съгласно текущия ефективен лихвен процент по договора. Краткосрочните кредити не се дисконтират. Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци включва освен плащания по лихви и главници и паричните потоци, които могат да се породят от реализиране на обезпеченията по дадена експозиция.

Кредитите са представени нетно, като отчетната стойност се намалява с начислената специфична или обща обезценка. Намалението се извършва чрез използване на сметка за обезценка. Специфичната обезценка срещу конкретно определени експозиции се начислява върху отчетната стойност на кредити, за които е налице обективно свидетелство за обезценка като резултат на минали събития, настъпили след първоначалното признаване на актива. . Обективните свидетелства за обезценка включват значителни финансови затруднения на длъжника; нарушение на договорните условия, като просрочие на плащания по лихви или главница; вероятност от изпадане на кредитополучателя в несъстоятелност; наличието на данни, показващи измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци от група финансови активи. Общата обезценка се определя за намаляване на отчетната стойност на портфейл от кредити със сходни характеристики на кредитния риск, които групово се оценяват за обезценка. Очакваните парични потоци за група от подобни активи се определят на базата на предишната практика и историческия опит от загуби от портфейли с характеристики, близки до тези в групата. Историческият опит от загуби се коригира на основата на текущи данни, за да се отрази ефектът на променящите се пазарни условия. Активи, които са индивидуално оценени за обезценка и за които загуба от обезценка е или продължава да бъде призната не се включват в портфейлния подход за измерване на обезценка. Увеличението на обезценката намира

отражение в печалбата или загубата за периода. Когато даден кредит е идентифициран като несъбираем и след приключване на всички задължителни по закон процедури и определяне на общата загуба по него, кредитът се отписва от баланса.

В случай че в последващ период сумата на загубите от обезценка се намали и това намаление може обективно да се свърже със събитие, настъпило след признаването на обезценката, тогава намалението на загубите от обезценка се осъществява в печалбата или загубата за периода.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(j) Обезценка на активи, продължение

(ii) Финансови активи на разположение за продажба

Ако е налице обективно свидетелство за обезценка на капиталов инструмент, неоценяван по справедлива стойност, загубата се определя като разлика между отчетната му стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с процента на текущата пазарна доходност.

Когато за актив, преоценен по справедлива стойност в другите пълни доходи има обективно свидетелство за обезценка, намалението, отчетено като загуба в другите пълни доходи се прехвърля в печалбата или загубата за периода и се отчита като част от загубите от обезценка, дори финансовият актив да не е отписан.

В случай че в последващ период справедливата стойност на дългов инструмент на разположение за продажба нарасне и увеличението може да бъде свързано със събитие след обезценяването, обезценката се реинтегрира в печалбата или загубата.

(k) Дълготрайни материални активи

Имотите и оборудването са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
▪ Сгради	3 - 4
▪ Съоръжения и оборудване	10 - 33
▪ Машини и оборудване	10 - 20
▪ Транспортни средства	10 - 20
▪ Подобрения на наети активи	3 - 67

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
▪ Лицензи	10 - 20
▪ Програмни продукти	10 - 33

(m) Провизии

Провизия се отчита в баланса, когато Групата е поела законен или условен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на което е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там, където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(n) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(o) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на баланса и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите пълни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(p) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценка и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

(i) Загуби от обезценка на кредити и вземания

Групата ежесечно преразглежда кредитния си портфейл, за да определи стойността на обезценката. При определяне дали загуба от обезценка трябва да бъде призната в печалбата или загубата, Групата преценява дали има данни, индикиращи наличието на измеримо намаление в прогнозираните бъдещи парични потоци от портфейл с кредити, преди такова намаление да бъде идентифицирано за конкретен кредит от портфейла. Обстоятелствата могат да включват налични данни, показващи че е имало негативна промяна в платежоспособността на кредитополучателите от дадена група или национални или местни икономически условия, свързани с просрочията на активи на групата.

Мениджмънтът използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи с характеристики на кредитния риск и обективни обстоятелства за обезценка, сходни с онези в портфейла, когато планира бъдещите парични потоци на портфейла. Методологията и предположенията, използвани за оценяване както на сумата, така и на падежите на бъдещите парични потоци се преглеждат регулярно, за да се намалят разликите между очакваната загуба и фактическата загуба.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(p) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

(ii) *Подоходни данъци*

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(q) *Доходи на акция*

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за своите обикновени акции. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(r) *Приложение на публикувани международни стандарти за финансова отчетност, които още не са в сила*

През периода са приети нови стандарти, допълнения към вече съществуващи стандарти и разяснения, които не са в сила за шестте месеца, приключващи на 30 юни 2009 година и не са приложени при изготвянето на консолидираните финансови отчети. Тези промени няма да имат ефект върху финансовите отчети на Групата.

(s) *Промяна в счетоводната политика*

• *МСС 1 Представяне на финансови отчети*

Групата прилага преработения МСС 1 *Представяне на финансови отчети* (2007), който ефективно се прилага от 1 януари 2009. В резултат на това Групата представя в консолидирания отчет за промените в собствения капитал всички трансакции с участието на собствениците, докато всички останали изменения на капитала са представени в неконсолидирания отчет за пълните доходи за периода. Това представяне е приложено при изготвянето на финансовите отчети за шестте месеца, приключващи на 30 юни 2009 г.

Сравнителната информация е представена по начин, който спазва изискванията на преработения стандарт. Поради факта, че промяната на счетоводната политика засяга само представянето на финансовите отчети, няма промяна в нетната печалба и доходите на акция.

• *МСФО 8 Оперативни сегменти*

От 1 януари 2009 Банката определя и представя оперативните си сегменти в съответствие с МСФО 8 *Оперативни сегменти*. Преди приемането на тази промяна в счетоводната политика Банката определяше и представяше оперативните си сегменти в съответствие с МСС 14 *Отчитане по сегменти*. Новата счетоводна политика по отношение на оповестяванията на оперативни сегменти е представена по-долу.

Тъй като промяната в счетоводната политика има отражение само върху представянето и оповестяването на информацията, то тази промяна няма да повлияе нетната печалба и доходите на акция.

Оперативен сегмент е компонент, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Групата). Оперативните резултати на този сегмент редовно се преглеждат от ръководителя на Групата, вземащ главните оперативни решения, при вземане на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация.

3. Управление на риска

A. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на капиталовия пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от капиталовия пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

Групата работи в условията на динамично развиваща се глобална финансова и икономическа криза. Понататъшното ѝ задълбочаване би могло да доведе до негативни последици върху финансовото състояние на Групата. Ръководството на Групата осъществява ежедневен мониторинг на всички позиции от активите и пасивите, приходите и разходите, както и състоянието на международните финансови пазари, прилагайки най-добрите банкови практики. На тази база анализира доходности, ликвидността и цената на ресурса и прилага адекватни мерки по отношение на кредитния, пазарния (най-вече лихвения) и ликвидния риск, лимитирайки възможните негативни ефекти от глобалната финансова и икономическа криза. Така Групата отговаря на предизвикателствата на пазарната среда, запазвайки стабилна капиталова и ликвидна позиция.

(i) *Кредитен риск*

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) *Пазарен риск*

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Групата поема пазарен риск, когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни трансакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Групата са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството посредством покупко-продажба на инструменти.

В условията на развиващ се финансов пазар цените, по които се сключват сделките, могат да се различават от котираните цени. Когато наличната пазарна информация се използва за установяване на справедливата стойност, тя може да не съвпада със стойността, която може да се реализира текущо на пазара.

3. Управление на риска, продължение

A. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Количествено измерване на лихвения риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период. Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Групата. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност, за първите шест месеца на 2009 година:

	30 юни	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.			31 декември
(в хиляди левове)	2009	средно	минимално	максимално	2008
VaR	973	1,715	973	2,648	1,373

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който Групата е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс между срочност на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия.

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата, представени по матуриретна структура според остатъчния срок до падеж.

Матуриретна структура към 30 юни 2009 г.

<i>в хил. лв</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	511,804	-	-	-	-	511,804
Финансови активи за търгуване	27,071	-	-	-	-	27,071
Инвестиции на разположение за продажба	-	58,583	199,825	100,655	2,038	361,101
Финансови активи, държани до падеж	597	-	18,414	15,013	-	34,024
Вземания от банки и финансови институции	10,782	-	-	14,919	-	25,701
Вземания от клиенти	281,128	140,952	626,143	1,998,642	-	3,046,865
Имоти и оборудване	-	-	-	-	149,186	149,186
Нематериални активи	-	-	-	-	5,099	5,099
Други активи	31,502	-	-	-	-	31,502
Общо активи	862,884	199,535	844,382	2,129,229	156,323	4,192,353
Пасиви						
Задължения към банки	13,454	20,063	-	-	-	33,517
Задължения към други клиенти	1,150,832	898,840	876,375	66,936	-	2,992,983
Други привлечени средства	116,607	127,946	248,346	115,315	-	608,214
Подчинен срочен дълг	-	-	-	57,069	-	57,069
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	99,653	99,653
Пасиви по отсрочени данъци	-	-	-	-	1,861	1,861
Други пасиви	6,129	-	-	-	-	6,129
Общо пасиви	1,287,022	1,046,849	1,124,721	239,320	101,514	3,799,426
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(424,138)	(847,314)	(280,339)	1,889,909	54,809	392,927

3. Управление на риска, продължение
 В. Нетърговски операции, продължение
 (i) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2008 г.

в хил. лв	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	751,864	-	-	-	-	751,864
Финансови активи за търгуване	9,681	-	-	-	-	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	58,599	78,053	58,288	89,645	2,038	286,623
Финансови активи, държани до падеж	8,858	10,645	2,800	40,092	-	62,395
Вземания от банки и финансови институции	10,244	-	-	-	-	10,244
Вземания от клиенти	264,034	231,804	533,501	1,940,614	31	2,969,984
Имоти и оборудване	-	-	-	-	153,359	153,359
Нематериални активи	-	-	-	-	5,631	5,631
Други активи	20,970	-	-	-	-	20,970
Общо активи	1,124,250	320,502	594,589	2,070,351	161,059	4,270,751
Пасиви						
Задължения към банки	53,034	-	-	-	-	53,034
Задължения към други клиенти	1,130,154	569,565	1,077,328	78,280	-	2,855,327
Други привлечени средства	60,594	62,929	627,241	81,856	-	832,620
Подчинен срочен дълг	-	-	-	53,852	-	53,852
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	98,658	98,658
Пасиви по отсрочени данъци	-	-	-	-	1,729	1,729
Други пасиви	6,797	-	-	-	-	6,797
Общо пасиви	1,250,579	632,494	1,704,569	213,988	100,387	3,902,017
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(126,329)	(311,992)	(1,109,980)	1,856,363	60,672	368,734

Към 30 юни 2009 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанти представляват 13.73% от общата сума задължения към други клиенти (2008:23.38%).

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите пасиви на Групата към 30 юни 2009 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Задължения към банки	13,459	20,310	-	-	-	33,769
Задължения към други клиенти	1,152,464	910,731	918,915	77,533	-	3,059,643
Други привлечени средства	116,854	129,049	256,352	133,168	-	635,423
Подчинен срочен дълг	-	-	-	115,946	-	115,946
Дългово капиталов инструмент	-	6,601	4,775	68,254	93,880	173,510
Общо финансови пасиви	1,282,777	1,066,691	1,180,042	394,901	93,880	4,018,291

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Групата е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Групата изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Групата, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите. Лихвеният риск върху икономическата стойност на Групата вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 30 юни 2009 г. е +2.3/-2.3 млн. лв. Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Групата в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 30 юни 2009 г., е +0.8/-0.8 млн. лв.

3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва ефективните лихвени проценти към 30 юни 2009 г. и периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв

	Общо	Средно претеглен ефективен лихвен процент	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	179,157	0.20%	23,950	155,207	-	-	-
Финансови активи за търгуване	23,828	5.01%	-	-	-	13,156	10,672
Инвестиции на разположение за продажба	359,063	2.11%	44,883	-	58,583	199,825	55,772
Финансови активи държани до падеж	34,024	3.25%	8,302	597	-	18,414	6,711
Вземания от банки и финансови институции	22,599	6.07%	7,529	6,959	-	-	8,111
Вземания от клиенти	3,028,665	12.10%	2,491,128	72,859	29,099	137,278	298,301
Нелихвоносни активи	545,017	-	-	-	-	-	-
Общо активи	4,192,353		2,575,792	235,622	87,682	368,673	379,567
Пасиви							
Задължения към банки	33,516	4.30%	1,219	12,234	20,063	-	-
Задължения към други клиенти	2,976,855	6.39%	1,296,721	311,373	762,219	580,131	26,411
Други привлечени средства	608,150	5.06%	316,835	116,542	124,945	19,978	29,850
Подчинен срочен дълг	57,069	13.50%	-	-	-	-	57,069
Дългово капиталов инструмент	99,653	12.51%	-	-	-	-	99,653
Нелихвоносни пасиви	24,183	-	-	-	-	-	-
Общо пасиви	3,799,426		1,614,775	440,149	907,227	600,109	212,983

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва ефективните лихвени проценти към **31 декември 2008 г.** и периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>в хил. лв</i>	Общо	Средно претеглен ефективен лихвен процент	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	155,873	1.99%	47,625	108,248	-	-	-
Финансови активи за търгуване	5,476	4.31%	-	-	-	-	5,476
Инвестиции на разположение за продажба	284,585	3.08%	45,797	58,599	78,053	58,288	43,848
Финансови активи държани до падеж	62,394	3.37%	18,197	8,858	10,644	2,800	21,895
Вземания от банки и финансови институции	6,231	2.84%	1,674	4,557	-	-	-
Вземания от клиенти	2,932,968	10.89%	2,503,319	21,745	11,540	161,697	234,667
Нелихвоносни активи	823,224	-	-	-	-	-	-
Общо активи	4,270,751		2,616,612	202,007	100,237	222,785	305,886
Пасиви							
Задължения към банки	53,034	4.68%	1,379	51,655	-	-	-
Задължения към други клиенти	2,844,371	5.32%	1,905,735	82,127	154,150	215,716	486,643
Други привлечени средства	832,619	7.05%	439,142	60,594	62,929	264,060	5,894
Подчинен срочен дълг	53,852	13.10%	-	-	-	-	53,852
Дългово капиталов инструмент	98,658	12.51%	-	-	-	-	98,658
Нелихвоносни пасиви	19,483	-	-	-	-	-	-
Общо пасиви	3,902,017		2,346,256	194,376	217,079	479,776	645,047

3. **Управление на риска, продължение**
 В. **Нетърговски операции, продължение**
 (ii) **Пазарен риск, продължение**

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на валутен борд в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждаат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Парични активи		
Евро	2,354,552	2,179,633
Щатски долари	276,922	241,828
Други	72,252	49,266
Залог на злато	7,518	7,848
Парични пасиви		
Евро	2,170,287	2,151,577
Щатски долари	279,540	241,744
Други	73,552	52,386
Залог на злато	-	-
Нетна валутна позиция		
Евро	184,265	28,056
Щатски долари	(2,618)	84
Други	(1,300)	(3,120)
Залог на злато	7,518	7,848

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажменти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

30 юни 2009 г. *в хил. лв*

клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Балансова стойност на вземания от клиенти
Групово обезценени		
Редовни	2,950,439	2,947,274
Индивидуално обезценени		
Под наблюдение	52,657	50,289
Необслужвани	31,868	26,186
Загуба	75,914	23,116
Общо	3,110,878	3,046,865

31 декември 2008 г. *в хил. лв*

клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Балансова стойност на вземания от клиенти
Групово обезценени		
Редовни	2,911,251	2,907,981
Индивидуално обезценени		
Под наблюдение	27,620	26,379
Нередовни	19,062	12,114
Необслужвани	79,800	23,510
Общо	3,037,733	2,969,984

Същевременно Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажменти (виж бележка **32**).

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха рефлектирвали по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Търговия	680,363	649,185
Производство	724,718	708,836
Услуги	189,950	187,411
Финанси	13,522	13,280
Транспорт	188,769	148,266
Комуникации	49,179	46,836
Строителство	152,127	145,293
Земеделие	75,498	85,620
Туризм	107,502	112,973
Инфраструктура	105,523	106,212
Частни лица	770,667	780,481
Други	53,060	53,340
Специфични провизии за загуби от обезценка	(64,013)	(67,749)
Общо	3,046,865	2,969,984

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически сектор - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 30 юни 2009 г. с обща експозиция възлизаща съответно на 40 962 хил. лв. (2008: 40 968 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 78 440 хил. лв. (2008: 77 149 хил. лв.) - минно дело и 105 509 хил. лв. (2008: 107 972 хил.лв.) - енергетика.

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 15 отделни клиенти или групи (2008: 16), към които експозицията превишава 10% от капиталовата база на Банката и се базира на отчетната стойност на съответното кредитно улеснение. Общата сума на тези експозиции е 1 009 980 хил. лв., която представлява 207.17% от собствения капитал (2008: 1 109 642 хил. лв., представлявали 245.86% от собствения капитал), от които 858 151 хил. лв. (2008: 938 241 хил. лв.) са кредити и 151 829 хил. лв. (2008: 171 401 хил. лв.) са гаранции, акредитиви и други условни задължения. Експозиции, обезпечени с парични депозити са изключени при изчисляването на големите експозиции.

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Кредитите предоставени от Кипър възлизат на 173,774 хил. лв. (отчетна стойност) (2008: 130,871 хил. лв.), а от Албания – 22,197 хил. лв. (2008: 23,419 хил. лв.)

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на баланса, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на ангажиментите на Групата. Размерът на получените обезпечения по издадени гаранции и акредитиви възлиза на **100%**.

Обезпеченията по кредити, гаранции и акредитиви обикновено включват парични средства, съоръжения и оборудване, ипотечи, борсово регистрирани държавни ценни книжа, или друга собственост.

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите, предоставени от Групата на клиенти, и вида на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 168 219 хил. лв (2008: 160 963 хил. лв.).

в хил. лв

	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Ипотека	1,321,839	1,364,319
Залог на вземания	214,891	416,239
Залог на търговски предприятия	487,531	286,287
Ценни книжа	64,398	144,981
Банкови гаранции	3,516	2,135
Поръчителства и други гаранции	247,822	130,084
Залог на стоки	143,515	111,366
Залог на машини и съоръжения	256,186	229,057
Залог на парични средства	31,162	38,735
Залог на дружествени дялове във фирми	26,554	36,559
Залог на злато	18	33
Други обезпечения	136,365	100,752
Необезпечени	8,862	16,223
Общо	2,942,659	2,876,770

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

Регулаторният орган, пред който се отчита Групата, Българска народна банка (БНБ), определя и следи за спазването на капиталовите изисквания, както на консолидирана, така и на неконсолидирана основа. Отделните банкови подразделения са под надзора на местните им регулатори. БНБ издаде Наредба № 8 за капиталовата адекватност на кредитните институции, която е в сила от 1 януари 2007 г. и представлява прилагане в българското законодателство на Международното споразумение за конвергенция в измерването на капитала и капиталовите изисквания (подобрана рамка), познато още като Базел II, и на Директиви на ЕС 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО и измененията към тях. За да изпълнява капиталовите изисквания, Групата трябва да поддържа минимално изискуемото съотношение от 12% между собствения капитал и рисково-претеглените активи. Банковите операции се категоризират или като търговски портфейл, или като банков портфейл, като рисково-претеглените активи се определят съгласно конкретни изисквания, които имат за цел да отразят различните нива на риск, присъщи на активите и на задбалансовите експозиции.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизиран подход, определен от БНБ. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажменти се вземат предвид чрез прилагане на различни конверсионни фактори (0%, 20%, 50%, 100%), които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти (0%, 20%, 50%, 100%) в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Освен това Групата трябва да спазва капиталовите изисквания за операционен риск. Използва се подходът на базисния индикатор. Капиталовото изискване е равно на средния годишен брутен доход през последните три години, умножен по фиксиран процент (15%). Съответните рисково-претеглени активи се изчисляват чрез по-нататъшно умножение по 12.5.

Собственият капитал на Групата се състои от два елемента:

- Капитал от първи ред, който включва акционерния капитал, премиите от емисии на акции, законовите резерви, другите резерви с общо предназначение, неразпределената печалба от минали години, одитираната текуща печалба за първото полугодие, намалени със стойността на нематериалните активи и нереализираната загуба от финансовите инструменти на разположение за продажба.
- Капитал от втори ред, който включва подчинени пасиви, по-конкретно дългово капиталов инструмент и подчинен срочен дълг.

Към елементите на капиталовата база се прилагат следните лимити: Капиталът от втори ред не може да превишава капитала от първи ред, а подчиненият срочен дълг не може да превишава 50 % от капитала от първи ред. Намаленията на капиталовата база включват балансовата стойност на неконсолидираните инвестиции и специфичните провизии за кредитен риск.

През периода Групата е спазвала всички капиталови изисквания.

3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв	Балансова стойност/условна стойност		Рисково претеглени суми	
	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Рисковопретеглени активи за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства и централни банки	557,175	714,120	10,030	10,814
Международни банки за развитие	26,854	1,000	-	-
Институции	244,697	231,482	57,101	75,068
Предприятия	2,012,616	1,910,057	1,990,830	1,872,264
Експозиции на дребно	565,911	594,829	553,019	580,142
Вземания, обезпечени с недвижимо имущество	411,226	451,855	205,613	225,928
Просрочени позиции*	48,138	-	48,138	-
Колективни инвестиционни схеми	1,929	1,964	1,929	1,964
Други позиции	308,925	346,296	183,684	179,474
ОБЩО	4,177,471	4,251,603	3,050,344	2,945,654
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства и централни банки	782	-	-	-
Институции	19,552	17,879	4,900	8,157
Предприятия	488,021	653,005	170,307	205,413
Експозиции на дребно	250,640	274,811	5,266	1,078
Вземания, обезпечени с недвижимо имущество	6,672	8,069	1,635	1,963
Други позиции	-	-	25	28
ОБЩО	765,667	953,764	182,133	216,639
Деривати				
Класове експозиции				
Институции	1,517	1,359	303	272
Предприятия	1313	19	1313	19
ОБЩО	2,830	1,378	1,616	291
Общо рисковопретеглени активи за кредитен риск			3,234,093	3,162,584
Рисковопретеглени активи за пазарен риск			3,712	3,250
Рисковопретеглени активи за операционен риск			327,113	259,025
Общо рисковопретеглени активи			3,564,918	3,424,859
Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Капитал от първи ред	362,910	328,859	10.18%	9.60%
Собствен капитал (капиталова база)	487,508	451,322	13.68%	13.18%

*нов клас експозиции от март 2009 г.

4. Отчитане по сегменти

Информация по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура на Групата.

Оценката и отчитането на активите и пасивите по сегменти е основана на счетоводната политика, описана в приложенията за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят на база местоположението на подразделението, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв	Операции в България		Чуждестранни дейности		Общо	
	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Приходи от лихви	162,938	144,518	9,657	18,138	172,595	162,656
Разходи за лихви	(114,749)	(69,767)	(1,025)	(14,358)	(115,774)	(84,125)
Нетен лихвен доход	48,189	74,751	8,632	3,780	56,821	78,531
Приходи от такси и комисиони	29,064	34,068	505	673	29,569	34,741
Разходи за такси и комисиони	(3,620)	(4,224)	(56)	(22)	(3,676)	(4,246)
Нетен доход от такси и коми	25,444	29,844	449	651	25,893	30,495
Административни разходи	(67,458)	(69,576)	(2,979)	(2,774)	(70,437)	(72,350)
	30 юни 2009 г.	декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	декември 2008 г.
Активи	3,953,449	4,069,744	238,904	201,007	4,192,353	4,270,751
Пасиви	3,726,658	3,852,576	72,768	49,441	3,799,426	3,902,017

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за шестмесечния период, завършващ на 30 юни 2009 г.:

в хил. лв

Бизнес	Активи	Пасиви	Приходи от лихви	Разходи за лихви	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други оперативни разходи
Търговско банкиране	2,314,336	816,464	122,079	(21,091)	8,436	-	-
Банкиране на дребно	732,529	2,176,519	43,674	(63,170)	2,908	-	-
Международен бизнес	-	764,936	-	(30,890)	3,872	-	-
Кarti Дирекция „Ликвидност“;	954,420	33,517	6,842	(577)	3	438	(146)
Дилинг	5,281	-	-	-	(5)	4,274	-
Обслужване на клиенти	-	-	-	-	3,939	-	-
Други	185,787	7,990	-	(46)	323	-	-
Общо	4,192,353	3,799,426	172,595	(115,774)	25,893	4,712	(146)

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

В таблицата по-долу е дадена класификацията по категории на финансовите активи и пасиви и техните справедливи стойности към 30 юни 2009 г.

в хил. лв

	За търгуван е	Държани до падеж	Кредити и вземания	На разположен ие за продажба	Други по амортизиран а стойност	Други	Общо балансова стойност	Справедлива стойност
АКТИВИ								
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	382,783	-	-	129,021	511,804	511,804
Финансови активи за търгуване	27,071	-	-	-	-	-	27,071	27,071
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	-	361,101	-	-	361,101	361,101
Финансови активи, държани до падеж	-	34,024	-	-	-	-	34,024	33,731
Вземания от банки и финансови институции	-	-	25,701	-	-	-	25,701	25,701
Вземания от клиенти	-	-	3,046,865	-	-	-	3,046,865	3,046,865
Други финансови активи	-	-	-	-	-	810	810	810
	27,071	34,024	3,455,349	361,101		- 129,831	4,007,376	4,007,083
ПАСИВИ								
Задължения към банки	-	-	-	-	33,517	-	33,517	33,517
Задължения към други клиенти	-	-	-	-	2,992,983	-	2,992,983	2,992,983
Други привлечени средства	-	-	-	-	608,214	-	608,214	607,843
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	57,069	-	57,069	57,069
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	99,653	-	99,653	95,700
	-	-	-	-	3,791,436	-	3,791,436	3,787,112

Справедливата стойност на паричните средства, паричните еквиваленти, депозитите на виждане и срочните депозити е приблизително равна на балансовата им стойност поради краткосрочният им матуритет. Справедливата стойност на вземанията от клиенти е приблизително равна на балансовата им стойност, поради факта, че основната част от кредитния портфейл е с плаващи лихвени проценти, които отразяват промените в пазарните условия.

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

В таблицата по-долу е дадена класификацията по категории на финансовите активи и пасиви и техните справедливи стойности към 31 декември 2008 г.

в хил. лв

	За търгува не	Държани до падеж	Кредити и вземания	На разположен ие за продажба	Други по амортизира на стойност	Други	Общо балансова стойност	Справедлива стойност
АКТИВИ								
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	580,519	-	-	171,345	751,864	751,864
Финансови активи за търгуване	9,681	-	-	-	-	-	9,681	9,681
Инвестиции на разположение за продажба	-	-	-	286,623	-	-	286,623	286,623
Финансови активи, държани до падеж	-	62,395	-	-	-	-	62,395	61,485
Вземания от банки и финансови институции	-	-	10,244	-	-	-	10,244	10,244
Вземания от клиенти	-	-	2,969,984	-	-	-	2,969,984	2,969,984
Други финансови активи	-	-	-	-	-	274	274	274
	9,681	62,395	3,560,747	286,623	-	171,619	4,091,065	4,090,155
ПАСИВИ								
Задължения към банки	-	-	-	-	53,034	-	53,034	53,034
Задължения към други клиенти	-	-	-	-	2,855,327	-	2,855,327	2,855,327
Други привлечени средства	-	-	-	-	832,620	-	832,620	832,509
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	53,852	-	53,852	53,852
Дългово капиталов инструмент	-	-	-	-	98,658	-	98,658	98,332
Други финансови пасиви	-	-	-	-	-	1,336	1,336	1,336
	-	-	-	-	3,893,491	1,336	3,894,827	3,894,390

6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Приходи от лихви		
Вземания и сметки при банки и финансови институции	1,077	3,809
Граждани	43,674	40,081
Кредитиране на корпоративни клиенти	104,950	96,022
Вземания от малки и средни предприятия	14,717	13,323
Дирекция „Микрокредитиране“;	2,412	2,707
Дългови инструменти	5,765	6,714
	172,595	162,656
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(577)	(306)
Депозити от други клиенти	(84,261)	(44,637)
Други привлечени средства	(21,680)	(30,268)
Подчинен срочен дълг	(3,440)	(3,105)
Дългово капиталов инструмент	(5,770)	(5,786)
Лизингови договори и други	(46)	(23)
	(115,774)	(84,125)
Нетен лихвен доход	56,821	78,531

За шестмесечните периоди, приключващи на 30 юни 2009 г. и на 30 юни 2008 г. признатият лихвен приход от индивидуално обезценени финансови активи (вземания от клиенти) възлиза съответно на 6,051 хил. лв и 2,233 хил. лв.

7. Нетен доход от такси и комисиони

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	3,565	5,901
Платежни операции	3,753	5,244
Клиентски сметки	4,588	4,629
Карти	9,181	9,277
Други	8,482	9,690
	29,569	34,741
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(421)	(941)
Кореспондентски сметки	(440)	(412)
Карти	(2,764)	(2,623)
Други	(51)	(270)
	(3,676)	(4,246)
Нетен доход от такси и комисиони	25,893	30,495

8. Нетни приходи от търговски операции

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Нетни приходи/(разходи) от търговски операции от:		
- дългови инструменти	438	(13)
- капиталови инструменти	(580)	(2,300)
- промени във валутните курсове	4,854	4,196
Нетни приходи от търговски операции	4,712	1,883

9. Други оперативни разходи

Другите нетни оперативни разходи представляват загуби от продажби на финансови инструменти, неоценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Други нетни оперативни приходи/(разходи), възникващи от:		
- дългови инструменти	(31)	(2,471)
- Други	(115)	30
Други оперативни разходи	(146)	(2,441)

10. Административни разходи

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	21,571	24,423
- Амортизация	9,657	7,809
- Реклама	4,282	8,659
- Разходи за наеми	10,891	7,143
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	6,092	4,832
- Разходи за нереализиран данъчен кредит	4,670	4,335
- Административни, консултантски и други разходи	13,274	15,149
Административни разходи	70,437	72,350

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 30 юни 2009 г. е 2 476 човека (30 юни 2008 г.: 2,509).

11. Загуби от обезценка

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(15,177)	(15,630)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	17,024	8,372
Обезценка	1,847	(7,258)

12. Разходи за данък върху дохода

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Текущи данъци	(2,817)	(2,561)
Отсрочени данъци (виж бележка 22)	(132)	(198)
Разходи за данък върху дохода	(2,949)	(2,759)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Счетоводна печалба преди облагане	20,961	26,765
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2009 г. и 10% за 2008 г.)	2,096	2,677
Ефект от данъчни ставки на дъщерни предприятия и клонове в чужбина	136	15
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	585	(131)
Данъчен ефект от временни разлики	132	198
Разходи за данък върху дохода	2,949	2,759
Ефективна данъчна ставка	14.07%	10.31%

13. Доходи на акция

	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (<i>в хил. лв.</i>)	18,208	24,025
	110,000	110,000
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (<i>в хиляди</i>)		
Доход на акция (в лева)	0.17	0.22

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През шестте месеца, приключили на 30 юни 2009 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

14. Парични средства и вземания от централни банки

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Каса		
- в български левове	75,901	105,281
- в чуждестранна валута	45,602	58,216
Злато	7,518	7,848
Вземания от централни банки	210,483	432,349
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	3	30,118
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	172,297	118,052
Общо	511,804	751,864

15. Финансови активи за търгуване

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство, оценени с рейтинг BBB или BBB-:		
- деноминирани в левове	4,684	5,476
- деноминирани в чуждестранна валута	134	-
Чуждестранни банки с рейтинг AAA	19,010	-
Други издатели - капиталови инструменти (нерейтинговани)	3,243	4,205
Общо	27,071	9,681

16. Инвестиции на разположение за продажба

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българско правителство		
- деноминирани в левове	32,550	27,872
- деноминирани в чуждестранна валута	5,469	6,033
Чужди правителства		
- краткосрочни	272,541	194,940
- дългосрочни	-	-
Чуждестранни банки	48,503	55,740
Други издатели	2,038	2,038
Общо	361,101	286,623

17. Финансови активи, държани до падеж

Дългосрочните ценни книжа, държани до падеж, представляват дългови инвестиции, които Групата има намерението и възможността да държи до падеж.

в хил. лв

30 юни 2009 г. 31 декември 2008 г.

Ценни книжа държани до падеж, емитирани от:

Българско правителство	21,858	42,196
Чужди правителства	3,863	2,002
Чуждестранни банки	8,303	18,197
Общо	34,024	62,395

18. Вземания от банки и финансови институции

(а) Анализ по видове

в хил. лв

30 юни 2009 г. 31 декември 2008 г.

Вземания от банки:	18,793	6,231
Вземания по договори за обратно изкупуване (виж бележка 30)	3,912	-
Други	2,996	4,013
Общо	25,701	10,244

(b) Географски анализ

в хил. лв

30 юни 2009 г. 31 декември 2008 г.

Местни банки и финансови институции	4,666	625
Чуждестранни банки и финансови институции	21,035	9,619
Общо	25,701	10,244

19. Вземания от клиенти

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Граждани		
- Потребителски кредити	219,100	229,858
- Ипотечни кредити	374,726	380,141
- Кредитни карти	168,219	160,963
Малки и средни предприятия	241,519	267,158
Дирекция „Микрокредитиране“;	34,445	41,196
Търговци	2,072,869	1,958,417
Специфични провизии за загуби от обезценка	(64,013)	(67,749)
Общо	3,046,865	2,969,984

(а) Движение в обезценката

в хил. лв

Салдо към 1 януари 2009 г.	67,749
Допълнително начислена	15,177
Реинтегрирана	(17,024)
Отписани вземания	(1,889)
Салдо към 30 юни 2009 г.	64,013

20. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
На 1 януари 2009	12,367	97,196	6,261	60,104	39,468	215,396
Придобити	-	279	-	6,280	13	6,572
Излезли от употреба	(1,538)	(3,136)	(238)	(27)	(57)	(4,996)
Прехвърлени	-	3,317	6	(3,595)	122	(150)
Към 30 юни 2009 г.	10,829	97,656	6,029	62,762	39,546	216,822
Разходи за амортизация						
На 1 януари 2009	3,603	44,641	3,632	-	10,161	62,037
Начислена през периода	193	6,495	431	-	1,835	8,954
За излезлите от употреба	(571)	(2,584)	(200)	-	-	(3,355)
Към 30 юни 2009 г.	3,225	48,552	3,863	-	11,996	67,636
Балансова стойност						
Към 30 юни 2009 г.	7,604	49,104	2,166	62,762	27,550	149,186
На 1 януари 2009	8,764	52,555	2,629	60,104	29,307	153,359

21. Нематериални активи

<i>в хил. лв</i>	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
На 1 януари 2009	8,487	107	8,594
Придобити	38	-	38
Излезли от употреба	(107)	-	(107)
Прехвърлени	150	-	150
Към 30 юни 2009 г.	8,568	107	8,675
Амортизация			
На 1 януари 2009	2,963	-	2,963
Начислена през периода	703	-	703
За излезлите от употреба	(90)	-	(90)
Към 30 юни 2009 г.	3,576	-	3,576
Балансова стойност			
Към 30 юни 2009 г.	4,992	107	5,099
На 1 януари 2009	5,524	107	5,631

22. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван метода на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10%.

Сумата на отсрочения данък се отнася за следните активи и пасиви:

в хил. лв	Активи		Пасиви		Нетно	
	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	2,075	1,969	2,075	1,969
Други позиции	(261)	(261)	47	21	(214)	(240)
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(261)	(261)	2,122	1,990	1,861	1,729

Движенията във временните разлики през шестте месеца, приключили на 30 юни 2009 г., на стойност 132 хил. лв, са отчетени в отчета за доходите.

23. Други активи

в хил. лв	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Разходи за бъдещи периоди	13,844	6,174
Други активи	17,658	14,796
Общо	31,502	20,970

24. Задължения към банки

в хил. лв	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Срочни депозити	31,719	51,655
Текущи сметки	1,798	1,379
Общо	33,517	53,034

25. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Граждани		
- текущи сметки	317,012	397,890
- срочни депозити	1,859,507	1,355,671
Търговци и публични институции		
- текущи сметки	332,437	422,830
- срочни депозити	484,027	678,936
Общо	2,992,983	2,855,327

26. Други привлечени средства

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Издадени облигации и други ценни книжа	19,930	19,911
Задължения по потвърдени акредитиви	166,299	353,179
Задължения по споразумения за обратно изкупуване (виж бележка 30)	88,458	-
Синдикирани заеми	228,369	354,433
Други срочни задължения	105,158	105,097
Общо	608,214	832,620

Други срочни задължения включват предимно финансираня получени от финансови институции по отпуснати кредитни линии.

Издадените облигации и други ценни книжа включват следното:

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Ипотечни облигации		
EUR 10,000,000, 7%, платими 2009	19,930	19,911
Общо ипотечни облигации	19,930	19,911

Ипотечните облигации са регистрирани на Българската фондова борса.

27. Подчинен срочен дълг

Към 30 юни 2009 година Банката е сключила шест отделни споразумения за подчинен срочен дълг с четири различни кредитора. Всички тези заеми са издадени по английското законодателство и ресурсът е привлечен от източници извън България.

Подчиненият срочен дълг може да бъде анализиран както следва:

в хил. лв

Кредитор	Главница	Оригинален срок	Падеж	Амортизирана стойност към 30 юни 2009 г.
Growth Management Limited	1,956	10 години	17.03.2015	3,109
Growth Management Limited	3,912	10 години	24.02.2015	6,324
Hypo - Alpe - Adria Bank	3,912	10 години	14.04.2015	6,104
Growth Management Limited	5,867	10 години	27.08.2014	10,343
Standard Bank London Ltd.	9,779	10 години	22.04.2015	15,417
Hillside Apex Fund Limited	9,779	10 години	01.03.2015	15,772
Общо	35,205			57,069

Лихвата се капитализира на годишна база и е платима на падеж. Третирането на тези пасиви за целите на капиталовата адекватност като капитал от втори ред е в съответствие с изискванията на българското законодателство. Всички плащания преди падеж по подчинения дълг са предмет на писмено одобрение от Българска народна банка.

28. Дългово капиталов инструмент

в хил. лв

	Главница	Амортизирана стойност към 30 юни 2009 г.
Безсрочен капиталов кредит с оригинална главница 27 млн. евро	52,807	57,880
Безсрочен капиталов кредит с оригинална главница 21 млн. евро	41,073	41,773
Общо	93,880	99,653

Безсрочните подчинени гарантирани облигации, издадени от First Investment Finance B.V., дружество с ограничена отговорност, регистрирано съгласно законите на Кралство Холандия, дъщерно дружество, 100% притежавано от Банката, са изцяло гарантирани от Банката. Условието по тези дългово/капиталови инструменти отговарят на изискванията на Наредба № 8 за капиталова адекватност издадена от БНБ. Сумите по безсрочните подчинени облигации са включени в капитала от втори ред след получаване на съответно разрешение от Българска Народна Банка.

29. Други пасиви

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Задължения към персонала	2,330	2,350
Текущи данъчни задължения	1,356	1,084
Други кредитори	2,443	3,363
Общо	6,129	6,797

30. Споразумения за обратно изкупуване и продажба

Банката привлича средства чрез продажба на финансови инструменти под формата на договор, по силата на който Банката се задължава да изплати привлечените средства посредством обратното изкупуване на тези инструменти на определена бъдеща дата на същата цена плюс лихва с предварително определен процент. В зависимост от преобладаващия лихвен процент тези сделки са често използвано средство за краткосрочно финансиране на лихвоносни активи. Към 30 юни 2009 г. продадените активи по договори за обратно изкупуване са:

<i>в хил. лв</i>	Справедлива стойност на приетите като обезпечение активи	Балансова стойност на съответните задължения
Български държавни ценни книжа	17,896	18,445
Други държавни ценни книжа	77,756	70,013
	95,652	88,458

Към 31 декември 2008 г. не е имало закупени финансови инструменти под формата на договори за обратна продажба, поради което не се предлага сравнителна информация.

Банката също така закупува финансови инструменти под формата на договори за продажбата им на бъдеща дата ("договори за обратна продажба"). Продавачът се задължава да закупи същите инструменти на предварително договорена бъдеща дата. Договорите за обратна продажба се използват като инструмент за финансиране на клиенти. Към 30 юни 2009 г. закупените активи по силата на договори за обратната им продажба са както следва:

в хил. лв

	Справедлива стойност на заложените активи	Балансова стойност на съответните задължения
Български държавни ценни книжа	3,961	3,912
	3,961	3,912

Към 31 декември 2008 г. не е имало закупени финансови инструменти под формата на договори за обратна продажба, поради което не се предлага сравнителна информация.

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 30 юни 2009 г.

Към 30 юни 2009 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110,000,000 лв., разделен на 110,000,000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100,000,000 лв. на 110,000,000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10,000,000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

(б) Акционери

През месец октомври 2008 г. Болкан Холидейз, Лондон прехвърли изцяло притежаваните от него акции по равно на акционерите Доменико Венчърс Лимитид, Британски Вирджински острови и Рафаела Кънсалтънтс Лимитид, Британски Вирджински острови, с което акционерното им участие в капитала на банката нарастна на 9.72% всяко.

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 30 юни 2009 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% емитиран акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	31,830,000	28.94
Г-н Цеко Тодоров Минев	31,830,000	28.94
Легнано Ентърпрайз Лимитид, Кипър	8,450,000	7.68
Доменико Венчърс Лимитид, Британски Вирджински острови	10,695,000	9.72
Рафаела Кънсалтънтс Лимитид, Британски Вирджински острови	10,695,000	9.72
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	15.00
Общо	110,000,000	100.00

31. Капитал и резерви, продължение

(b) Акционери, продължение

Понастоящем всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16,500,000 акции), се търгуват свободно на Българска фондова борса – София.

(c) Законови резерви

Резервите са съгласно изискванията на българското законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

32. Условни задължения

(a) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в баланса, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения.

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	31 декември 2008 г.
Банкови гаранции		
- в левове	141,306	202,558
- в чуждестранна валута	196,524	198,695
Общо гаранции	337,830	401,253
Неизползвани кредитни линии	343,933	407,465
Записи на заповед	13,806	15,752
Акредитиви в чуждестранна валута	70,098	129,294

Общо

765,667

953,764

Тези ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, защото само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Към датата на баланса няма други значителни условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

Към 30 юни 2009 г. размерът на обезпеченията по издадени гаранции и акредитиви е 100%.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

<i>в хил. лв</i>	30 юни 2009 г.	30 юни 2008 г.
Парични средства и вземания от централни банки	511,804	688,329
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 90 дни	6,871	12,127
Общо	518,675	700,456

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

<i>в хил. лв</i>	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2008 г.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	552,913	642,943
Финансови активи за търгуване	22,739	10,489
Инвестиции на разположение за продажба	385,814	229,797
Финансови активи, държани до падеж	43,543	88,497
Вземания от банки и финансови институции	33,300	44,137
Вземания от клиенти	3,012,175	2,796,220
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		

Задължения към банки	36,681	9,024
Задължения към други клиенти	2,920,344	2,454,404
Други привлечени средства	732,815	1,000,525
Подчинен срочен дълг	55,475	52,185
Дългово капиталов инструмент	98,804	98,589

35. Сделки между свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или страните са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези сделки се извършват при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		предприятия под общ контрол	
	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	2008	Шестмесечен период, приключващ на 30 юни 2009 г.	2008
<i>в хил. лв</i>				
Кредити:				
Кредитна експозиция в началото на периода	2,455	2,474	11,728	8,110
Отпуснати кредити през периода	(241)	(19)	9,154	3,618
Кредитна експозиция в края на периода	2,214	2,455	20,882	11,728
Получени депозити и заеми				
Депозити в началото на периода	6,419	1,062	4,090	3,449
Получени депозити през периода	741	5,357	16,973	641
Депозити в края на периода	7,160	6,419	21,063	4,090
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	11,735	11,735
Предоставени депозити през периода	-	-	(7,823)	-
Депозити в края на периода	-	-	3,912	11,735
ИЗДАДЕНИ УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ОТ ГРУПАТА				
В началото на периода	1,475	387	2,102	2,108
Отпуснати през годината	703	1,088	(264)	(6)
В края на периода	2,178	1,475	1,838	2,102

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през първата половина на 2009 г. са в размер на 1,253 хил. лева (първата половина на 2008 г.: 1 135 хил. лв.).

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.,

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Уставният капитал на дружеството възлиза на 90 хил. евро, разделени в 900 обикновени акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Издадени и платени са 180 акции. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 30 юни 2009 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 87.93%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank – Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

През юли 2008 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. увеличи своя акционерен капитал с 1 милион евро посредством издаване на нови акции, записани и платени изцяло от Първа инвестиционна банка АД. През февруари 2009 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отново увеличи своя акционерен капитал с 1 милион евро посредством издаване на нови акции, записани и платени изцяло от Първа инвестиционна банка АД. По този начин акционерното участие на Банката незначително се увеличи до 99.999838%. Към 30 юни 2009 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 10,475 хил. евро, внесен изцяло.

Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

37. Събития, възникнали след датата на изготвяне на отчета

(a) Предсрочно погасяване на синдикиран заем

На 3 август 2009 г. Групата погаси предсрочно синдикиран заем в размер на 117 млн. евро, получен от First Investment Finance B.V. и гарантиран от Банката.

(b) Намаляване на капитала на Дайнърс клуб България АД

През юли 2009 в изпълнение на законите изисквания капиталът на Дайнърс клуб България АД бе намален от 6,000 хил. лв. на 1,360 хил. лв. чрез анулиране на 4,640 хиляди обикновени акции с номинал 1 лв. Намалението бе осъществено пропорционално на отделните дялови участия и процентът на акции, притежавани от акционерите, остана непроменен.

38. Приложими стандарти

МСФО 1	Прилагане за пръв път на Международните стандарти за финансови отчети
МСФО 2	Плащане на базата на акции
МСФО 3	Бизнес комбинации
МСФО 4	Застрахователни договори
МСФО 5	Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности
МСФО 6	Проучване и оценка на минерални ресурси

38. Приложими стандарти, продължение

МСФО 7	Финансови инструменти: Оповестяване
МСФО 8	Определяне и представяне на оперативни сегменти
МСС 1	Представяне на финансови отчети
МСС 2	Материални запаси
МСС 7	Отчети за паричните потоци
МСС 8	Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки
МСС 10	Събития след дата на баланса
МСС 11	Договори за строителство
МСС 12	Данъци върху дохода
МСС 16	Имоти, машини и съоръжения
МСС 17	Лизинг
МСС 18	Приходи
МСС 19	Доходи на наети лица
МСС 20	Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ
МСС 21	Ефекти от промените в обменните курсове
МСС 23	Разходи по заеми
МСС 24	Оповестяване на свързани лица
МСС 26	Счетоводно отчитане на пенсионните планове
МСС 27	Консолидирани и индивидуални финансови отчети
МСС 28	Инвестиции в асоциирани предприятия
МСС 29	Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики
МСС 31	Дялове в съвместни предприятия
МСС 32	Финансови инструменти: представяне
МСС 33	Нетна печалба на акция
МСС 34	Междинно финансово отчитане
МСС 36	Обезценка на активи
МСС 37	Провизии, условни пасиви и условни активи
МСС 38	Нематериални активи
МСС 39	Финансови инструменти: признаване и оценяване
МСС 40	Инвестиционни имоти
МСС 41	Земеделие
КРМФСО 1	Промени в съществуващите задължения за извеждане от експлоатация, възстановяване и сходните с тях задължения
КРМФСО 2	Дялове на членове в кооперации и сходни инструменти
КРМФСО 4	Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг
КРМФСО 5	Права на участие във фондове за извеждане от експлоатация и възстановяванена околната среда
КРМФСО 6	Задължения, възникващи от участие в специфичен пазар – отпадъчно електрическо и електронно оборудване
КРМФСО 7	Прилагане на подхода за преизчисление на финансовите отчети съгласно МСС 29 “Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики”
КРМФСО 8	Обхват на МСФО 2
КРМФСО	Преразглеждане на внедрени деривативи

9	
КРМФСО	
10	Междинно финансово отчитане и обезценка
КРМФСО	
11	МСФО 2 – Операции с акции в рамките на Групата и с обратно изкупени собствени акции
КРМФСО	
12	Споразумения за концесии на услуги
КРМФСО	
13	Програми за лоялни клиенти
КРМФСО	МСС 19 – Ограничения на активите на план с дефинирани доходи, минимални
14	изисквания за финансиране и тяхната взаимовръзка
КРМФСО	
15	Споразумения за изграждане на недвижими имоти
КРМФСО	
16	Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност
ПКР 7	Въвеждане на еврото
ПКР 10	Правителствена помощ – без специална връзка с оперативната дейност
ПКР 12	Консолидация – предприятия със специално предназначение
	Съвместно контролирани предприятия - непарични вноски от контролиращите
ПКР 13	съдружници
ПКР 15	Оперативен лизинг - стимули
ПКР 21	Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизуеми активи
	Данъци върху доходи - промени в данъчния статус на едно предприятие или неговите
ПКР 25	акционери
ПКР 27	Оценяване съдържането на операции, включващи правната форма на лизинг
ПКР 29	Споразумения за концесии на услуги
ПКР 31	Бартерни сделки, включващи рекламни услуги
ПКР 32	Нематериални активи - разходи за интернет страници